

Persbericht Rekenkamer Oost-Nederland

- embargo tot 11 mei 9:30 -

Schipperen en sturen in de ruimte – provinciale voorkantsturing bij ruimtelijke plannen

Deventer, 6 mei 2022

De provincies Gelderland en Overijssel overleggen in een zo vroeg mogelijk stadium met gemeenten over ruimtelijk plannen. Zo verschaffen ze snel helderheid en kunnen ze de provinciale belangen in gemeentelijke plannen bewaken. De Rekenkamer concludeert dat dit proces naar tevredenheid van betrokkenen verloopt, maar de effectiviteit niet vast te stellen is. Voorkantsturing is vooral een gezamenlijke zoektocht van betrokken partijen waarbij binnen de kaders afwegingen gemaakt worden. Zo schrijft de Rekenkamer Oost-Nederland in haar rapport *Schipperen en sturen in de ruimte*. Ook bevat het rapport een beschouwing op de rol van Provinciale Staten (PS) bij de sturing op ruimtelijke plannen.

De druk op de ruimte in Nederland is groot en neemt steeds verder toe. Dit geldt ook voor de provincies Gelderland en Overijssel: de provincies hebben ambities op het gebied van bijvoorbeeld wonen, natuur, water, klimaat, energie, en deze ambities vragen allemaal om ruimte. Ruimte die er niet altijd is, daarom zijn keuzes nodig.

Jaarlijks dienen gemeenten enkele honderden ruimtelijke plannen (structuurvisies, bestemmingsplannen, omgevingsplannen) bij de provincie in. Door vroegtijdig te overleggen met gemeenten beogen de provincies in een zo vroeg mogelijk stadium helderheid te scheppen over de ruimte voor een initiatief of plan. In dit onderzoek gebruiken wij daarvoor de term voorkantsturing. Sturen doen de provincies op basis van de provinciale belangen die vastgelegd zijn in de Omgevingsvisie en -verordening en zijn vastgesteld door PS. Uit ons onderzoek blijkt dat het proces van voorkantsturing over het algemeen naar tevredenheid van zowel de provincies als gemeenten verloopt.

De weging van de verschillende belangen bij het maken van ruimtelijke plannen wordt door provincie en gemeenten ervaren als een gezamenlijke zoektocht. Een zoektocht omdat de inhoudelijke sturing voor het afwegen van belangen beperkt is en de kaders meestal geen hiërarchie van belangen kennen. Dit biedt ruimte aan de betrokkenen. Elke situatie is anders en per situatie wordt binnen de gestelde kaders een afweging gemaakt. De weging van de belangen vindt niet plaats volgens een vastomlijnd stappenplan. Hoe de afweging uitvalt, kan per situatie verschillen. De afweging hangt af van de inhoud van het plan, de specifieke locatie, de voorgeschiedenis en de interpretatie van de betrokkenen van het provinciale beleid en de provinciale regels.

In het rapport geven we ook onze beschouwing op de rol van PS. We benoemen een vijftal knelpunten en een mogelijke oplossingsrichting. De knelpunten betreffen onder andere het globale karakter van de kaders en de informatiepositie van PS. Inzicht in de optelsom van belangenafwegingen bij ruimtelijke plannen laten zien of het ruimtegebruik de gewenste richting op gaat. Een inzicht dat gebruikt kan worden om eventueel bij te sturen. De

beschouwing is bedoeld om het gesprek over de rol en positie van PS bij ruimtelijke ontwikkelingen te ondersteunen.

Over de Rekenkamer Oost-Nederland

De Rekenkamer Oost-Nederland is de rekenkamer voor de provincies Gelderland en Overijssel. Wij doen onafhankelijk onderzoek naar de uitvoering van het provinciaal beleid. De onderzoeksrapporten zijn openbaar en worden behandeld in de vergaderingen van Provinciale Staten. Provinciale Staten besluiten vervolgens wat er met de conclusies en aanbevelingen gedaan wordt.

Op deze wijze draagt de Rekenkamer Oost-Nederland bij aan de kwaliteit van het provinciaal bestuur en aan het vergroten van de publieke verantwoording.

Voor vragen over dit persbericht kunt u contact opnemen met de voorzitter van de Rekenkamer Oost-Nederland, de heer Mekel: 06 - 11 79 43 92 of met mevrouw Mathijssen, secretaris-directeur: 0570 - 66 58 00. Het onderzoeksplan is te downloaden van onze website www.rekenkameroost.nl. Daar treft u ook meer informatie aan over de organisatie en de werkwijze van de Rekenkamer Oost-Nederland.